

ΧΕΙΜΩΝ.



Θαρσύν' ἡρή· τάχ' αὖριον ἔσσει· ἄμεινον.
Θεοκρ. Εἰδύλ. IV.

Ὡρὰ τὰ φύλλα τῶν δασῶν ἀποσπῶσι καὶ κλυδωνίζουσι ἐν τῇ θολῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀνέμων βίαιοι πνοαί, καὶ ὑπὸ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐπτοημένη ἡ βοσπορίς ἀηδῶν τανύει τὰς ταχείας πτέρυγας. Ὡ, πέτασον μακρὰν ἡμῶν, γλυκεῖα φιλομήλα! ζῆλειώ τὴν γοργὴν σου πτήσιν· εἴθε κ' ἐγὼ νᾶ εἶχον πτέρυγας, λευκάς καὶ εὐρείας πτέρυγας, ἵνα σὲ ἀκολουθήσω τὰς ἀχνεῖς ἐκτάσεις διανύουσα, καὶ μετὰ σοῦ τονίσω, ἂν μὴ ἐπίσης ἤδειαν, ἀλλὰ ἐπίσης φαιδρὰν ἐαρὶνὴν ᾠδὴν, ἐκεῖ ἔνθα ὁ Φοῖβος σπινθηρίζει χρυσοῦς καὶ γελῶσι τὰ ἀνθεμα, ἐν ᾧ χρόνῳ εἰς τὰ ἡμέτερα πεδιά εἰσπαῖσι τὰς ὁμίχλας καὶ τὸν ζόφον, τὰ πάγη καὶ τὴν ἐρήμωσιν ὁ ἀνθολέτης Χειμῶν.

Ὁ Χειμῶν! γέρων ὑπερμήκης, χιονοπώγων, λεύκοφρος, βλοσυρός, αἰωνίου γῆρας ρυτίδας φέρων ἐπὶ τοῦ ὤχρου μετώπου, ἀλλὰ καὶ ἔσχει ἀγῆρως, ἔσχει ἀθάνατος. Ἰδοὺ αὐτός! χιονόπεπλος, ἱέας ζοφεροῦς κλάδους ἑστεμμένος, καὶ σκῆπτρον ἀνὰ τὴν ὀστεώδη χεῖρα κρατῶν μακρὸν καὶ κρυστάλλινον, ἄρχεται βραδύς καὶ κεκυφώς καταβαίνων τὰς ὑψικρήμους τοῦ Ἰμάου κορυφάς, ἐφ' ὧν τὸν κρυσταλόδητον θρόνον ἐρείδει, ἵνα ἐπέλθῃ καθ' ἡμῶν! Τὸ βλέμμα αὐτοῦ εἶναι ἀστραπή, βροντὴ ἡ φωνή του, ἡ πνοὴ αὐτοῦ θύελλα, ἥτις πόρρω φθάνουσα, ταράσσει καὶ ἀνακυκλᾷ τὰ ἥρεμα πελάγη!

Ὡ! ἡ φύσις ὅλη μακρόθεν αὐτὸν προσβλέπουσα καταλείποντα τὴν περίοπτον ἐκείνην ἄκραν, ἔντρομος στένει διὰ βαιᾶς θροῆς ἀνέμων καὶ λούεται εἰς θλιβερά ὑετοῦ δάκρυα· καὶ αὕτη δὲ τοῦ χρυσίπου ἄρματηλάτου τῶν αἰθέρων, τοῦ Φοῖβου, ἡ ἀστραπηβόλος μορφή ἀποστρέφεται συνοφρυωμένη καὶ κρύπτεται εἰς νέφη πυκνὰ καὶ βαθύφαια.

Ἄλλ' αὐτός, ἀδιάφορος πρὸς τὴν θλίψιν, ἣν τῇ φύσει προξενεῖ, πρὸς τὸ μῖσος μεθ' οὗ ἀτενίζει αὐτῷ ὁ συνειρούμενος οὐρανός, κατέρχεται ἔτι. Ὡ! στῆσον τὸ βαρὺ σου βῆμα, ἀνθολέτα Χειμῶν, ἐπὶ τῶν κρημνωδῶν σου βράχων! ἀνάστρεψον τὴν πορείαν σου, ἐπάνελθε ἐπὶ τὴν ἄδατον ἐκείνην κορυφὴν καὶ κάθισον πάλιν ἐπὶ τοῦ κρυσταλλώδους θρόνου σου, περὶ ὃν ἀετοὶ μόνον καὶ γύπες θρασεῖς προσίπτανται! Ἀλλὰ, φεῦ, οὐδεμία παράκλησις, οὐδεμία θερμὴ ἱκεσία δύναται νὰ κάμψῃ τὴν τραχεῖαν ψυχὴν τοῦ κρυεροῦ τοῦ Ἰμάου ἀνακτος, ὡς οὐδεμία θαλπερὰ καὶ ἡδεῖα ἡλίου ἀκτὶς δύναται νὰ τήξῃ τὸν σκληρὸν ἄμα καὶ λάμποντα κρύσταλλον τοῦ ἀπηνόους αὐτοῦ σκῆπτρου· τοῦ σκῆπτρου δι' οὗ, ἀνηλεῶς πατάσων τὰ τέως εὐφυλλὰ τῶν δασῶν ἡμῶν δενδρύλλια, θὰ καταθραύσῃ αὐτά... καὶ σθεῖρων ὑπὸ τὸ βαρὺ αὐτοῦ βῆμα τὴν παντός χρυσοποικίλου τάπητος λαμπροτέραν χλοανθὴ καὶ δροσομάργχρον πορφύραν δι' ἧς τὸ ἔαρ καλύπτει τὰς κοιλάδας ἡμῶν, ἀντ' αὐτῆς θὰ ἐπιρρίψῃ ἔτερον, ψυχρὸν καὶ πάλλευκον χιόνων πέπλον.

Καὶ διὰ τῆς τεθραυσμένης θυρίδος τοῦ ταπεινοῦ τῆς χήρας καὶ τῶν ὄρφανῶν δώματος παρεισάγων τὴν ἀγρίαν μορφήν καὶ τὴν χεῖρα, κ' ἐκεῖ ἐπίσης θὰ σπειρῇ τὰς παγερά σου δῶρα, οὐρανόμηκες γέρον, καὶ ἡ πνοὴ σου θὰ ἐκπῆξῃ τὰ δάκρυ τὸ σιγῇλῶς ρέον ἐπὶ τῆς ὥχρας παρειᾶς αὐτῶν, μᾶτην ἐκζητούντων ἐλάχιστον πυρὸς σπινθήρα ἐν τῇ ἀθέρμῳ ἐστίχ των.

Ὡ Χειμῶν! δὲν λυπεῖσαι τὴν τάλαιναν χήραν καὶ τὰθῶα ὄρφανά; μέχρι τόσου λοιπὸν εἶσαι σκληρός, μαρμαρόστηθε υἱὲ τῶν παγετῶν καὶ τῆς νεκρᾶς ἐρημώσεως;

Ἀχ! ὡς ἔμποροῦσα νὰ γενῶ παρηγοριᾶς ἀπόδοι,
ς' ὅποιον στενάζει καὶ πονεῖ,
καὶ ς' τὴν γλυκεῖά μου τὴ φωνὴ
διὰ μιᾶς νὰ δύνωνται οἱ φλογεροὶ τοῦ πόνοι!

Ἀχ! ὡς ἔμποροῦσα νὰ γενῶ χιονᾶτο περιστέρει
κ' ἀπὸ ἤπλᾶ π' τὸν οὐρανὸ
ς τὴ μαύρην χήρα, ς τορφανό,
τ' ἀγνὸ φτερό μου ἔλεος ἀνέλπιστα νὰ φέρῃ!

Καὶ ν' ἀναιδάζω ς τὰ φτερά ὡς ς τοῦ Θεοῦ τὸν θρόνον
ὡσὰν διαμάντι λαμπερὸ
καθένα δάκρυ ἀργυρὸ
ποῦ χύνει εὐσπλαγχνὴ καρδίᾳ ς τοῦ ἀδελφοῦ τὸν
[πόνο!]

Ἄλλ' ὦ Χειμῶν! ὦ ἀγῆρω Μόμμιε τῶν ἀνθέων, ὦ Βάνδαλε καταστροφεῦ τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως! μὴ χεῖρε, μὴ μειδία, τὰ ὥχρα χεῖλη διαστέλλων, ἀπηνές μειδίαμα· βραχὺ, πολὺ βραχὺ, ἔσται ἐπ' αὐτῆς τὸ αὐθαδὲς κράτος σου. Μετ' οὐ πολὺ, τὸ θριαμβευτικὸν βῆμα σου ἀνακύπτουσα, θὰ ἐμφανισθῇ πρὸ σοῦ μορφή ἐτέρα, μορφή ὠραία, εὐμειδής, ἀπαστράπτουσα, ὑπὸ τῆς γλυκεῖας αἵγλης, τοῦ θεοῦ μεγαλείου τῆς ὁποίας, θαμβωθείς καὶ ἐπτοημένος, θ' ἀπορρίψῃς τὴν κρυστάλλινην σου μάστιγα, καὶ θὰ τραπῇς χαμαὶ νεύων ταχεῖαν πρὸς τοὺς ἐρήμους σου βράχους φυγὴν! Καὶ ἡ μορφή αὕτη ἡ νεφελώδης καὶ ἀκτινοσσεφής, ἡ γλαυκοχίτων καὶ χρυσόπτερος ἔσται ὁ ἄγγελος τοῦ ἔαρος! ὁ ἄγγελος ὃν ὁ εὐεργέτης Θεὸς οὐρανόθεν πέμπει ὅπως ἀναζωογονήσῃ τὴν φύσιν, ἣν ἡ πνοὴ σου ἐνέκρωσε. Διὰ τῆς χειρὸς ἐλίζας καὶ ἀπορρίψας μακρὰν, ὅπου δὲν φθάνει τὸ ὄμμα ἡμῶν, τὸ χιονῶδες τῆς γῆς σάββατον, θ' ἀπλώσῃ πάλιν ἐπ' αὐτῆς τὸν ποικίλον καὶ μακροχρόνον τάπητα ὃν ἐκ τῶν λειμῶνων τοῦ Παράδεισου ἐκόμισε· εἰς πᾶν βῆμα τοῦ νεφελοπλάστου ποδὸς αὐτοῦ θὰ φύωνται ρόδα, εἰς τὸ μειδίαμα αὐτοῦ θὰ μειδιώσιν οἱ σαπφειροχρῆσοι οὐρανοί, καὶ τάργυρῶδη τῆς λάλου κρήνης νάματα θ' ἀπαστράπτωσι φαιδρῶς τὴν ἰδεωδὴ μορφήν του κατοπτρίζοντα. Καὶ τῶν βοσπορίδων ἀηδόνων οἱ εὐπτεροὶ λαοί, τοὺς δροσοφύλλους κλώνας πληροῦντες τῶν δασῶν, ἀφ' ὧν τέως ὁ τρόμος τῆς προσεγγίσεώς σου, Χειμῶν, ἀγρίως αὐτοὺς ἀπιδιώξε, θ' ἀναμείψῃσι διὰ τῆς λιγείας ᾠδῆς των τὸν γλυκὺν τοῦ ἔαρος ἄγγελον, τὸ καλλιστεφές τέκνον τοῦ οὐρανοῦ, ὅπερ ἐπέχυσε ζωὴν εἰς τὰς καρδίας καὶ μειδίαμα ἐπὶ τῆς φύσεως, . . . μετ' αὐτῶν δ' οἱ διαφνόςτεπτοι ζοῖδοι τὸ ἄσμα αὐτῶν συνεχνοῦντες, θὰ ψάλλωσιν εὐγνωμοσύνην πρὸς Ἐκείνον, ὡς-

τις, ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ὕψους ἐφ' οὗ ἔχει τὰς ἀδελφάντινας κρηπίδας ὁ ὑπερνεφής καὶ φωτόπλαστος Θρόνος Του, στοργικὸν πλάνων βλέμμα ἐπὶ τοῦ μικροκόσμου τούτου τῆς κόνεως τῶν κόσμων ἐφ' οὗ οἰκοῦμεν, καταπέμπει ἡμῖν ἀενάως τὸ ἀνθοστεφές ἔαρ μετὰ τὸν κρυσταλλοφόρον χειμῶνα, τὴν ἡλιόφωτον αὐγὴν μετὰ τὴν νύκτα, τὴν ζοφεράν καὶ πενθήρη, καὶ μετὰ τὴν στεινὸν πυρὸν θλίψιν, τὴν γλυκεῖαν καὶ δροσὸν πυρὸν Χαράν.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Α. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ.

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ἐκ τῶν παπύρων.¹

Οἱ πάντες γινώσκουσιν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον ἐξέπλησσε διαρκῶς τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀποκαλύψεως νέων κλασικῶν κειμένων, ἥτοι τῆς «Ἀθηνῶν Πολιτείας» τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ τῶν «μυριάμβων» τοῦ Ἡρόδοτου, οἵτινες ἠδύναντο ν' ἀποκλιθῶσιν εἰδύλλια, ἂν δὲν ἐξέπροσώπων τοσοῦτον οἰκεία καὶ ἀπλοῖα θέματα. Ἀμφότερα τὰ νέα ταῦτα κείμενα, ἵνα παραλίπωμεν τόμον ὅλον σελίδων τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεύς, ἐξεδόθησαν ἐν πληρεῖ πανομοιότητι προκαλέσαντα ἀληθῆ κατακλυσμὸν κριτικῆς φιλολογίας. Ἡ νέα ἐκδοσις μετὰ τοῦ ἐκ πινάκων ἀτλαντος αὐτῆς, εἶναι ὅλως διάφορος, ἅτε μὴ περιλαμβανούσα καθαρῶς φιλολογικὰ ἢ κλασικὰ κείμενα ἢ καὶ τόσον νεωστὶ ἀνακαλυφθεῖσαν ὕλην. Ἡ σπουδαϊότης ὅμως αὐτῆς ἐγκρατεῖ ἐν τῷ ὅτι ὁ κατ' αὐτὴν πριτανεύσας σκοπὸς εἶναι ἡ ἀκριβεστερά ἀναδημοσίευσις τῶν ὑπὸ τοῦ Φόρσαλ (Forshall) δημοσιευθέντων ἤδη ἀποσπασμάτων μετὰ τοσοῦτων βελτιώσεων, ὥστε νὰ ὑπερτερῇ τῆς ἀρχαιοτέρης ἐκδόσεως. Σπουδαῖον μέρος τῶν κειμένων τούτων προήρχεται ἐκ θησαυροῦ, ὃν διανεμήθησαν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἀνακαλύψαντες αὐτὸν καὶ ὅστις ἐπωλήθη εἰς διαφόρους, ἀπὸ τῶν ὁποίων πάλιν μέρη τινὰ ἐφθασαν εἰς Λούγδουνον, Ρώμην, Τουρίνον, Παρίσιον καὶ Λονδίον. Οὕτω δι-κανικὰ ἐγγράφα, ἀποτελούμενα ἐκ παραπόνων, ἀπαντήθησαν, ὑπομνημάτων καὶ ἀποδείξεων δύνανται νὰ ἐρμηνευθῶσι διὰ παραβολῆς τῶν ἐν διαφόροις μουσείοις συλλογῶν πρὸς ἀλλήλας. Τοῦτο συμβαίνει ἐν τῇ μακρᾷ σειρᾷ ἐγγράφων, ἀναγομένων εἰς τὰς ἀζώσεις τῶν διδύμων ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθῶν Θαιδός (;) καὶ Θαούντος (;) (Thaë and Thaous), αἵτινες διωρίσθησαν νὰ παρέχωνται ἡμερησίως ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐν Μέρφιδι Σεραπείῳ, παρεχομένου αὐταῖς μηνιαίου σιτηρεσίου ἄρου καὶ ἐλαίου. Ἀλλὰ τὸ ἐν εἶδει ἀμοιβῆς τοῦτο σιτηρεσίον εἶχεν ὑστερήσει καὶ αἱ διδυμοί, διαμαρτυρούμεναι ἐπὶ τῇ ἡν ὑφίστανται πείνῃ, πολιορκουσί τὰς ἀρχὰς δι' ἀναφορῶν.

1) Ἐξ ἀγγλικῶν περιοδικῶν ἀρσένων τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐν τῇ Νέῃ Ἐπιθεωρήσει (New Review) δημοσιευθεῖσαν μελέτην τοῦ καθηγητοῦ Μαχάφφου (Mahaffy) περὶ τῶν ἐπ' ἐσχάτων ἀνευρεθέντων παπύρων.

Τὴν ὑποστήριξιν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν ὅμως διηύθυνε ἐξ ὀνόματος αὐτῶν Πτολεμαῖος τις, υἱὸς Γλαυκίου το μακεδόνα, ὅστις εἶχεν ἀποχωρήσει ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐν δεκαετίαν ὡς ἐρημίτης μεθ' ὅρων, παρακωλύοντων αὐτὴν τὴν ἐξόδον ἐκ τῆς τοῦ ναοῦ περιοχῆς. Ὁ Πτολεμαῖος οὗτος ἦτο προδότης οὐχὶ εὐκαταφρόνητος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ καλῆμου δ' αὐτοῦ ἔχομεν πολλὰ προσωπικὰ παράπονα ὡς καὶ τὰ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐν λόγῳ διδύμων. Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ γνωστὸν ἀποτέλεσμα οἱ διδυμοὶ ἀνεκτίσαντο ἐπὶ τέλους τὰ καθυστεροῦντα αὐταῖς ἄρου καὶ ἐλαίον.

Φαίνεται ὅτι ὅταν αἰγυπτία μήτηρ ἐκέκτητο διδυμοὺς τὰ ὀνόματα, ἅπερ ἐδίδεν ἐκάστῳ αὐτῶν, ἦσαν τόσον ὅμοια ἀλλήλοις ὥστε ἡ διάκρισις αὐτῶν δὲν ἦτο εὐχερестέρα τῆς διακρίσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐνός τῶν διδύμων ἀπὸ τοῦ ἄλλου· αἱ διαφοροὶ γραφαὶ τῶν ὀνομάτων «Θαοῦς» καὶ «Θαῖς» (Thaous, Thaë) εἶναι τοιαῦται ὥστε ἂν ποὺ ἀπηγνῶμεν τὸ ἕτερον αὐτῶν κατ' ἐκείνην, δυσχερῶς θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν περὶ τίνος ἀκριβῶς τῶν δύο πρόκειται. Αἱ κόραι αὗται ἀπετέλουν μέλη τοῦ ὀμίλου τῶν ἱερέων καὶ ἀκολουθῶν, οἵτινες ἦσαν διωρισμένοι ἐν τῷ μεγάλῳ ὀμίλῳ ναῶν, εἰς τῶν ὁποίων ἦτο τὸ Σεραπείον. Ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἱερέως μέχρι τοῦ ἀκολουθῶντος ὑπῆρχε βαθμιαία ἐκ τῶν ἀνω πρὸς τὰ κάτω ἱεραρχία τόσον πολὺπλοκος, ὅσον καὶ ἐκείνη, ἣν ἀπαντῶμεν ἐν τοῖς δημοσίοις ὑπουργήμασιν. Ἀλλὰ πρὸς τοῖς μισθοδοτούμενοις τούτοις ὑπαλλήλοις ἀποκαλύπτεται ἡμῖν καὶ γεγονός, ὅπερ οὐδέποτε ἠδυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν — ἡ ὑπαρξὶς μοναστικῶν ἰδεῶν, ἡ ὑπαρξὶς ἐκουσίων μοναστῶν, οἵτινες ἀπέφευγον τὸν κόσμον καὶ ἀνέζητουν τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ναοῦ. Ὁ Πτολεμαῖος δὲ ἀποκαλύπτει εἰς ἡμᾶς ὁποῖα τινα ἦσαν τὰ καθήκοντα αὐτοῦ· βεβαίως ὅμως ταῦτα ἐπέτρεπον αὐτῷ νὰ ἐνδιαφέρηται περὶ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων· διότι οὐ μόνον διεύθυνε τὴν περίπλοκον ταύτην ὑπόθεσιν τῶν διδύμων ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν ὁποίων καὶ ἀνεδεῖξατο ὅλως ἐξ ἀγνῆς (ἢ προθυμίας), διότι οἱ διδυμοὶ οὐδεμίαν εἶχον πρὸς τοῦτον συγγένειαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδίας ἐπιμελεῖται περιουσίας διὰ μέσου νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, ὑπὲρ οὗ καὶ ἐξαίτεται θέσιν ἐν τῷ στρατῷ. Ἡ ἐν τῷ ναῷ ὅμως ἀπομόνωσις αὐτοῦ φαίνεται ὅτι ἦτο ἐπιβαλλομένη. Ἀγνοοῦμεν ὁποῖα ἦσαν τὰ αἶτια, ἅτινα κατέπεισαν αὐτὸν ν' ἀποδεχθῇ τὸν βίον τοῦτον, ἀλλ' ἐν τῇ συλλογῇ ὑπάρχει καὶ ἕτερον ἐγγράφον, καταδεικνύον ὅτι πρὸς τὸν πατέρα, καταλιμπνῶν αἰφνης τὸν οἶκον καὶ τὴν οἰγένειαν, κατέφευγεν εἰς τὸ Σεραπείον χωρὶς νὰ γίνωσται τοιγὰν αὐτῇ τὰς προθέσεις αὐτοῦ ἢ καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ κατέφευγε, μέχρις ὅτου κατεβάλλετο ἴσως ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος. Πρὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐγγράφου τούτου φανταζόμεθα ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν τῷ Μεσαίῳ. Ἰδοὺ τὸ κείμενον αὐτοῦ¹ (Πάπ. ΜΒ'):

« Ἰσιὰς (;) τῷ ἀδελφῷ Ἡφαιστίῳ — Εἰ εὖ ἔχεις τὴν

2) Ἐν μεταφράσει ἐκ τοῦ ἀγγλικῶν, καθόσον ἐν τῇ παρουσίᾳ μελέτῃ δὲν δίδεται τὸ πρωτότυπον.